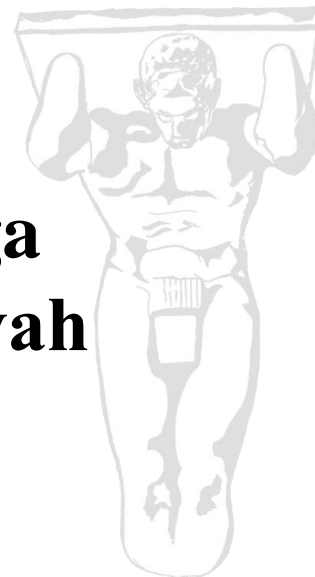

Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta o plačilnih storitvah na notranjem trgu (PSD2) in njena implementacija

Lea Kostanjevec Jazbec,
Banka Slovenije

Od PSD do PSD2

- Pomembne sprememb na trgu plačilnih storitev potrebne so posodobitve in popravki zakonodaje
- Ključne novosti po oceni EK
 - tehnične inovacije ter s tem povezano hitro rastoče število elektronskih in mobilnih plačil
 - pojav novih vrst plačilnih storitev
- Glavni cilji PSD2
 - izboljšana zaščita potrošnikov pred goljufijami, možnimi zlorabami in drugimi incidenti z okrepljenimi varnostnimi zahtevami
 - spodbuditev konkurence z ureditvijo statusa novih akterjev na trgu in z razvojem inovativnih mobilnih in internetnih plačil
 - prispevati k še bolj integriranemu in učinkovitemu vseevropskemu trgu plačil
 - izboljšava konkurenčnih pogojev za ponudnike plačilnih storitev (vključno z novimi ponudniki)
 - spodbujanje nižjih cen za plačila
 - olajšanje oblikovanja skupnih tehničnih standardov

- Strožji pogoji/**dodatne zahteve**:
 - spremljanje in reševanje varnostnih incidentov in z varnostjo povezanih pritožb
 - postopek za beleženje in spremljanje dostopa do občutljivih plačilnih podatkov
 - ureditev neprekinjenega poslovanja
 - varnostna strategija
- Prehodno obdobje:
 - do 13. 7. 2018 (za PI z opustitvijo 13. 1. 2019)
 - novo dovoljenje!
 - plačilne storitve iz točke 7 Priloge PSD ohranitev dovoljenja za opravljanje plačilnih storitev iz točke 3 Priloge PSD2

2 novi vrsti plačilnih storitev

storitev odreditve plačil (PIS) = storitev za odreditev plačilnega naloga na zahtevo uporabnika plačilnih storitev v zvezi s plačilnim računom, odprtem pri drugem ponudniku plačilnih storitev

storitev zagotavljanja informacij o računih (AIS) = spletna storitev za zagotavljanje konsolidiranih informacij o enem ali več plačilnih računih, ki jih ima uporabnik plačilnih storitev pri drugem ponudniku plačilnih storitev ali pri več kot enem ponudniku plačilnih storitev

Posebna pravila glede PI, ki bodo opravljale te storitve

- če opravljajo samo te storitve, na nobeni stopnji ne razpolagajo s sredstvi uporabnika!
- manj zahtevni pogoji, sploh za ponudnike AIS
- obvezno dodatno zavarovanje odgovornosti

2 novi vrsti plačilnih storitev

Obveznosti ponudnikov, ki vodijo račune (ASPSP)

- Pravica uporabnika, da uporabi to storitev
- Nediskriminatorna obravnava plačilnih nalogov
- Opravljanje PIS/AIS **ne sme biti pogojeno z obstojem pogodbenega razmerja** med ponudniki PIS/AIS in ASPSP-ji!
- Odgovornost za neodobrene, neizvršene ali nepravilno izvršene transakcije pri storitvah PIS povračilo s strani ASPSP-ja!
- Omejitev dostopa s strani ASPSP-ja

Dostop do računov, ki jih vodijo kreditne institucije ter dostop do plačilnih sistemov

Dostop do računov, ki jih vodijo kreditne institucije

Države članice zagotovijo, da imajo plačilne institucije objektivni, nediskriminatorni in sorazmerni dostop do storitev, povezanih s plačilnimi računi, ki jih opravljajo kreditne institucije. Tak dostop mora biti dovolj širok, da lahko plačilne institucije neovirano in učinkovito opravljajo plačilne storitve.

Dostop do plačilnih sistemov

Udeleženec pomembnega plačilnega sistema mora v primeru, ko omogoča ponudniku plačilnih storitev, ki ima dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev, ali registriranemu ponudniku plačilnih storitev, ki ni udeleženec sistema, pošiljanje nalogov za prenos skozi sistem, to možnost v skladu z odstavkom 1 na zahtevo na objektivni, sorazmeren in nediskriminatorni način ponuditi drugim ponudnikom plačilnih storitev, ki imajo dovoljenje za opravljanje plačilnih storitev, ali registriranim ponudnikom plačilnih storitev.

- PSD2 ne posega v področje uporabe SFD! = ponudniki, ki se jim odobri dostop, ne veljajo za udeležence, kot so opredeljeni v SFD

Opravljanje plačilnih storitev

- Dodatne informacije v okvirni pogodbi
- Brezplačna odpoved okvirne pogodbe po šestih mesecih
- Pogoji za izdajo in uporabo plačilnega instrumenta morajo biti objektivni, nediskriminatorni in sorazmerni
- Obveznost ponudnika, da uporabniku zagotovi brezplačno pošiljanje obvestila o izgubljenem, ukradenem ali zlorabljenem plačilnem instrumentu
- Povračilo neodobrene transakcije, za katero je odgovoren plačnikov ponudnik
- Nepravilne enolične identifikacijske oznake dodatne obveznosti ponudnikov

Potrditev razpoložljivosti sredstev in transakcije, pri katerih znesek ni vnaprej znan

Potrditev razpoložljivosti sredstev

*Države članice zagotovijo, da ponudnik plačilnih storitev, ki vodi račun, na zahtevo **ponudnika plačilnih storitev, ki izdaja kartične plačilne instrumente**, nemudoma potrdi, ali je na plačilnem računu plačnika razpoložljiv znesek, potreben za izvršitev kartične plačilne transakcije, pod pogojem, da so izpolnjeni določeni pogoji.*

- ❖ spodbuditi izdajanje kartičnih plačilnih instrumentov s strani ponudnikov plačilnih storitev, ki ne vodijo računov

Plačilne transakcije, pri katerih znesek ni vnaprej znan

*Kadar prejemnik plačila odredi plačilno transakcijo ali je ta odrejena prek njega v okviru kartične plačilne transakcije in njen točen znesek ni znan, v trenutku ko plačnik da soglasje za izvršitev plačilne transakcije, lahko ponudnik plačilnih storitev plačnika **blokira sredstva** na plačnikovem plačilnem računu samo, če je plačnik dal **soglasje za točen znesek** sredstev, ki jih je treba blokirati.*

*Ko ponudnik plačilnih storitev plačnika prejme informacijo o točnem znesku plačilne transakcije, najpozneje pa takoj ko prejme plačilni nalog, **brez odlašanja sprosti sredstva**, blokirana na plačnikovem plačilnem računu iz odstavka 1.*

- ❖ primeri: rent-a-car, hotelske rezervacije

Novo 5. poglavje!

- Obvladovanje operativnih in varnostnih tveganj
- Poročila o incidentih
- Močna avtentikacija

= avtentikacija z uporabo dveh ali več elementov, ki spadajo v kategorijo znanja (nekaj, kar ve samo uporabnik), lastništva (nekaj, kar je v izključni lasti uporabnika) in inherence (nekaj, kar uporabnik je), ki so med seboj neodvisni, kar pomeni, da kršitev enega elementa ne zmanjšuje zanesljivosti drugih, in so zasnovani na tak način, da varujejo zaupnost podatkov, ki se preverjajo

Postopek, ki temelji na uporabi dveh ali več naslednjih elementov :

- **poznavanje**: nekaj, kar ve samo plačnik (npr. statično geslo, koda, osebna identifikacijska številka);
- **lastništvo**: nekaj, kar je v izključni lasti plačnika (npr. žeton, pametna kartica, mobilni telefon);
- **neločljiva povezava**: nekaj, kar plačnik je (npr. biometrična značilnost, kot je prstni odtis).

- Rok za implementacijo in začetek uporabe je **13. 1. 2018**
- V pripravi je nov ZPlaSS (**ZPlaSS-1**)
- **POZOR!** Smernice in tehnični standardi (EBA/EK)
 - PSD2 vsebuje podlago za 6 tehničnih standardov in 5 smernic
 - tehnični standardi veljajo neposredno, o uporabi smernic bo odločila BS (182/XI ZPlaSS)

Hvala za pozornost!
vprašanja/debata

